

SVENSKA JOURNALEN

LÄKARMISSIONENS MEDLEMS-
OCH ORGANISATIONSTIDNING
NR 1 FEBRUARI 2019 ÅRGÅNG 95

Yasmine Månsson, 22
år, reste till Sydafrika
för att få nya perspektiv.

BERTHIL ÅKERLUND:
Uppdraget är
att förmedla det
jag ser och hör

KRÖNIKA:
Konsten
att hitta den
djupa källan

VÄNLIGA VECKAN:
Var snäll
mot dig
själv

25

Efter så många års samarbete går nu International Aid Services och Läkarmissionen ihop.

Resan gav ny insikt

Livet blir inte sig likt efter
besöket på barncentret i Sydafrika

Alla har rätt till ett hem

För oss är det självklart att varje människa har rätt till ett tryggt hem – oavsett var du råkar födas eller bo. Vi är därför stolta över vårt långsiktiga samarbete där vi gemensamt kämpar för gatubarnen i Kampala, Uganda.

För varje såld bostad skänker Mäklarringen pengar till Läkarmissionens arbete på plats. Tillsammans fortsätter vi ge fler utsatta barn ett hem och en ny livschans.

Läs mer på maklarringen.se/litebattre

Foto: Hans-Jörgen Ramstedt

Läkarmissionen

VI HJÄLPER OMRÅDEN, FÖRETAG OCH MÄNNISKOR ATT VÄXA

När nya företag kan etablera sig och erbjuda arbetstillfällen skapar det liv och rörelse på platser som tidigare har varit öde, och gör skillnad i människors vardag. Det tycker vi är bra! Vi är ett fastighetsbolag som utvecklar kontors- och industrilokaler i expansiva områden i Stockholmsregionen. Du läser mer om oss på stendorren.se

STENDORREN

Lokaler som gör skillnad.

HEJ!

VÄLKOMMEN TILL SVENSKA JOURNALEN NR 1, 2019

En vecka att unna sig själv något gott

Temat för årets Vänliga Veckan är att vara vänlig mot sig själv och i samband med det fick jag, i mitt tycke, en jättebra idé: Vi skulle fråga våra kollegor och partner som jobbar ute i världen hur de är vänliga mot sig själva och på så vis få tips från olika länder och sammanhang att skriva om här i tidningen. Men idén visade sig vara usel. De svarade inte alls som jag ville! De förstod knappt frågan!

”Hur menar du? När jag är ledig åker jag gärna och tittar på hur man jobbar i andra flyktingläger.” ”Menar du att jag skulle göra något speciellt när jag är ensam?” ”Jag blir glad när jag ser att de vi hjälper mår bra.”

”Kanske har du något att dela med dig av om hur du är vänlig mot dig själv?”

I svensk kontext är det inte svårt alls med vänlighet mot sig själv. När vi satt och planerade hittade vi direkt olika infallsvinklar som till exempel gällde kropp, tid, hälsa, ambitioner och att respektera sin egen vilja. Att inte försöka leva upp till alla krav som finns.

Det var inte alls samma sak för våra internationella kollegor. Det beror säkert på flera saker, som att utmaningarna blir olika med tanke på levnadsstandard och ekonomi. Så några bra tips från fält fick vi inte. Men kanske har du något att dela med dig av om hur du är vänlig mot dig själv? Något som kan hjälpa oss, som har det gott ställt materiellt, men där själens välmående inte alltid hänger med? Ring eller mejla!

PS: Vänliga Veckan infaller 11–17 februari i år.

EVA NORDENSTAM VON DELWIG
INFORMATIONANSVARIG PÅ LÄKARMISSIONEN

FOTO: CAROLINA BYRMO

Yasmine Månsson.

Via instagram samlade hon in pengar till utsatta. Sid 14

FOTO: ANNA LEDIN WIHÉN

Jubel och vimmel på gala för Mukwege. Sid 4

04 Jubelrop
Många ville fira Denis Mukweges fredspris.

07 Vägen tillbaka
Läkarmissionens generalsekreterare om vikten av upprättelse.

08 Inte gömda
Nytt hopp och skola för funktionsnedsatta i Etiopien.

18 Glädje när hjälpen ger resultat.

22 Ord från hjärtat
Berthil Åkerlund vill skildra världens värme.

24 Fokus på kvinnor
I Etiopien öppnar kaffet för samtal om hälsa.

26 Skänkt glädje
Din lycka blir större av att ge till andra.

28 Krönika:
”Era borrhål förblir vattenfyllda och livgivande även under den svåra torkan.”

FOTO: ANNA LEDIN WIHÉN

Hawi Badasa pratar familjeplanering. Sid 24

Läkarmissionen

LÄKARMISSIONEN ÄR en biståndsorganisation som verkar för hållbar fattigdomsbekämpning utifrån ett rättighetsperspektiv. Läkarmissionens insatser har utsatta kvinnor och barn som en primär målgrupp. Från och med 2019 är International Aid Services, vars fokus är vatten och sanitet, en del av Läkarmissionen. Det gemensamma arbetet leds från Läkarmissionens huvudkontor i Vällingby. Insatserna görs främst i Afrika men även i Latinamerika, Asien och Östeuropa. Verksamheten finansieras till största del genom insamling från allmänheten i Sverige och institutionella bidrag. Läs mer på lakarmissionen.se.

Yasmine Mansson blev uppsagd och reste till Sydafrika.

Foto: Carolina Byrmo.

82

miljoner blev resultatet i 2018 års insamling för Världens Barn.

FOTO: OSKAR SEHLIN/LÄKARMISSIONEN

18

18 218 julklappar delades ut i Rumänien, Ukraina och Moldavien i julas tack vare svenska barn som deltagit i Aktion Julklappen.

64

Så många vattenprojekt var Läkarmissionen/IAS engagerade i under 2018.

Alla ville hylla Denis Mukwege

Den 14 december bjöd Läkarmissionen och PMU Interlife in till storslagen gala för att hylla Nobels fredspristagare doktor Denis Mukwege. Och vilken kväll det blev. Stockholm Waterfront var fylld till sista plats av människor som ville höra doktor Mukwege berätta om det viktiga arbete han bedriver för att förbättra situationen för kvinnorna i Kongo. På scen syntes bland andra artisterna Jason Diakité (Timbuktu), Samuel Ljungbladh, Edo Bumba och Credokören samt Margot Wallström.

TEXT: THERESE HEDLUND
FOTO: ANNA LEDIN WIRÉN

EDO BUMBA: Det här är viktigt för Kongo. Det är världspremiär för en son av Kongo som får Nobelpris, inte genom att framhäva sig själv utan genom att lyfta upp kvinnor. Det är stort.
JASON DIAKITÉ: Även om Mukweges arbete grundar sig på fruktansvärd brutalitet och det krig som pågår så är det en ära att få dra mitt strå till stacken och uppträda här ikväll.

DENIS MUKWEGE
NOBELS FREDSPRIS 2018

EMMA ISRAELSSON, LOTTA GRAY och MARI-LINN STENLUND.
LOTTA: Jag är så taggad att jag håller på att svimma inför ikväll, och det ska bli intressant att se hur han ska förvalta det här framåt nu.
EMMA: Det här är fantastiskt. Jag har träffat Mukwege ett par gånger och man blir väldigt ödmjuk av det. Just nu är det enda jag vill säga till Denis: Tack, tack, tack!

MARGOT WALLSTRÖM, HUR VIKTIGT ÄR DET HÄR PRISET?
"Enormt viktigt. Det visar att en enda person kan göra stor skillnad. Men det är också en kraftfull signal till resten av världen att det sexuella våldet inte får fortgå. Vi måste sätta stopp för det."

MARCUS HOLMGREN, Läkarmissionen. VAD TYCKER DU OM KVÄLLEN?
"Den är en verklig hyllning både av Mukwege och det som Läkarmissionen gör. Den här kvällen innebär mycket känslor för mig som växte upp i Kongo, både från barndom och nutid. Jag var på Panzi för några veckor sedan och träffade Mukwege och det blev en hel del gäshud och tårar under resan."

I KORTHET

Galan leddes av proffsiga Lydia Capolicchio som även intervjuade Denis Mukwege, som fick ta emot publikens stående ovationer.

KERSTIN ÅKERMAN har arbetat tillsammans med Denis Mukwege sedan 1994, först på Limerasjukhuset och sedan på Panzi. KERSTIN: Jag var i Bukavu när beskedet kom och vilken glädje det blev. Det här hade jag aldrig kunnat ana när han gick runt på höskullen hos mina föräldrar under ett Sverigebesök 2002.

CHARLOTTE TSHIKUPE (t v): Vi är från Kongo och har länge följt det Mukwege gör för kvinnorna i vårt land. JACKIE KABASELE: Hela Kongo jublar. Vi är så stolta över honom och har väntat på det här och tänkt att han måste få en belöning för det han gör.

INGRID BROMAN (t v) i sällskap av BARBRO BROMAN: Jag har läst en massa om Denis Mukwege och när jag hörde att han fått priset blev jag så glad och ropade "Halleluja!". Jag är nästan lite förälskad i honom för att han är så bra. Vilket arbete han gör!

CHARLOTTA och ERIK BOSTRÖM: Vi bokade biljetter direkt för att få vara här ikväll och när vi hörde att Panzi behövde en ny ambulans bestämde vårt företag att skänka en ambulansvagn för motorcykel från Eezer till dem som en gåva till Mukwege.

FILIP INGEMARSSON: Det är superhäftigt och jag vill bara säga stort grattis. JULIA ÖGREN: Jag har följt hans arbete ett tag så det är fantastiskt att han har vunnit.

AMELIA MÖLLER ANDREEVITCH och AMANDA KOPPANG WILLFORS: AMELIA: Vi är här för att hylla nobelpristagaren Mukwege. Det ska bli så kul och det är så viktigt att frågan om sexuellt våld i konflikter kommer högre upp på agendan.

Fr. v. läkarstudenterna EKRAM, RODA, NOR, SIHAM och NINA: Vi är jätteintresserade av hans historia och hans resa och kan absolut tänka oss att arbeta på liknande sätt som Mukwege i framtiden.

FN-veteranerna BROR SVÄRD, BENGT WICKSÉN, CARLOLOF FRANSSON tjänstgjorde i Kongo på 1960-talet: Vi har tippat Mukwege länge och har träffat honom många gånger. Vår förening har även samlat in 250 000 kronor till Panzi. Hjärtat brinner ju fortfarande för Kongo.

I KORTHET

Auktion till förmån för Mukweges arbete på Panzi

Auktionen "Nobel Archives" inbringade 104 567 kronor.

Under nobelveckan var Läkarmissionen förmånstagare för Traderas välgörenhetsauktion "Nobel Archives". Det var många med anknytning till Nobelfesten som ville vara med och ge bort kläder och accessoarer till förmån för Panzisjukhuset och fredspristagaren Denis Mukwege.

De föremål som genererade mest pengar var den ring som Ebba Busch Thor bar på Nobelfesten. Ringen gick slutligen för 14 000 kronor. Andra populära objekt var Stefan Löfvens frack,

Ebba Busch Thors ring gick för 14 000 kronor på auktionen "Nobel Archives".

Isabella Lövins klänning och nobelkocken Andreas Hedlunds kniv. Totalt inbringade auktionerna 104 567 kronor.

Erik Ringertz, Erik Ygberg, Kristoffer Nilsson, Henrik Sidebäck, Jonas Hovmark.

Generösa sponsorer

Erik Ringertz, vd för Netlight, valde att med företagets medgrundare betala galans omkostnader ur egna fickor.

– Vi ville inte missa chansen att få sponsra det här.

Brukar ni göra liknande osjälviska satsningar?

– Netlight brukar sponsra

projekt där det finns en tydlig tanke och jämställdhetsfrågor är en grundläggande fråga för oss. Men när frågan kom hade vi redan valt en annan linje för 2018, så jag frågade alla medgrundare om vi inte kunde betala själva i stället och så blev det.

Vägen vidare går via upprättelsen

Jag hade äran att representera Läkarmissionen då Nobels Fredspris delades ut i Oslo. Nadia Murads och Dr Denis Mukweges tal vid utdelningen berörde mig starkt. Dr Mukwege lyfte bland annat fram vikten av upprättelse för de kvinnor som utsatts för våldtäkter i det oroliga DR Kongo. Han föreslog att en global fond instiftas dit de kan vända sig för att få upprättelse.

Upprättelse efter att ha utsatts för övergrepp och kränkningar är viktigt för att kunna gå vidare. I mina tidigare roller som advokat för brottsoffer och ombudsman för elever som utsatts för svår mobbning har jag flera gånger erfarit det.

Upprättelse kan handla om olika saker: om ekonomisk kompensation, om respekt, att få en bekräftelse av kränkningen och ett stöd för att gå vidare i livet. Min erfarenhet är att det oftast inte handlar om pengar, utan om att få höra att det man utsatts för är fel och få en ursäkt från den ansvariga. Från min tid som barn- och elevombud minns jag särskilt en 12-årig pojke som mobbats svårt i skolan. Som hans ombud hade jag stämt en kommun i domstol och begärt skadestånd. I väntan på domen sa pojken: "Det är inte viktigt att jag får några pengar. Det viktiga är att jag har fått berätta och att de lyssnat på mig."

"För att få fred i Kongo måste man sätta dem som drabbats i centrum."

När jag tänker på upprättelse tänker jag också på Rwanda. Det land jag växte upp i där cirka en miljon människor mördades och över två miljoner flydde 1994. Åren efter folkmordet fängslades drygt 120 000 personer misstänkta för delaktighet i folkmordet. Landets domstolsväsende räckte inte till, så man återupprättade Gacaca, det traditionella rättssystem som förr användes när tvister skulle lösas. Målet var att få fram sanningen om vad som hänt, försöka skipa rättvisa i byarna och skapa försoning mellan människor.

2012 fick jag vara med vid en av de sista Gacacarrättegångarna. Alla i byn deltog och såväl vittnen som efterlevande fick lämna sina berättelser. Starka scener utspelade sig och det jag såg där har etsat sig fast i minnet. Människor grät och skrek ut sina anklagelser. Många bröt ihop. Förövare fick också en chans att erkänna och be om ursäkt till offren inför hela byn. Det handlade om upprättelse för att människor i Rwanda skulle ha möjlighet att fortsätta leva sida vid sida.

För att få fred i Kongo måste man sätta dem som drabbats i centrum. De kvinnor som utsatts måste få skydd. De måste få känna trygghet men också få upprättelse och en möjlighet att gå vidare i livet. Den svenska domstolen trodde på pojken som fick sitt skadestånd och sin upprättelse. Där, liksom i Rwanda och i Kongo, handlar det ytterst om rättvisa.

LARS ARRHENIUS
GENERALSEKRETERARE PÅ LÄKARMISSIONEN

HÄR SKÄMS MAN INTE FÖR DEN MAN ÄR

För sex år sedan öppnades dörrarna till skolgång och utbildning för funktionsnedsatta barn i Hawassa, Etiopien. Barn som tidigare gömts hemma för att slippa glåpord och förakt, och för att föräldrarna skämdes för dem, får i dag gå i skolan.

TEXT: CONNY SJÖBERG / FOTO: HÅKAN FLANK

"Våra grannar hånade oss och deras barn retade min son Kidus. Alla trodde han var dum. Men sedan han började skolan har allt förändrats. Våra grannar har helt ändrat inställning. Och det är så det är: Alla kan lära sig saker - om de bara får chansen", konstaterar pappa Yohannes Abraham.

ETIOPIEN: FUNKTIONSNEDSATT BARN

D

et var länge sedan jag mötte så mycket berättigad stolthet som under besöket i storstaden Hawassa i Etiopien. På ett sätt fick jag höra samma historia om och om igen, det var egentligen bara namnet på barnet och typen av funktionsnedsättning som varierade. I övrigt lät det ungefär så här: "Förut var hen ofta aggressiv och ville aldrig vara bland andra barn. Nu går hen själv till skolan, har kompisar och är nästan alltid glad. Vi skäms inte längre, utan är stolta och glada för vårt barn. Och våra grannar har helt ändrat sin inställning."

Nyckeln till denna enorma förändring är två center, i olika delar av Hawassa, dit barn med alla typer av funktionsnedsättning kan komma, och som jämfört med en vanlig skola har gott om lärare. Från att ha gömt undan de funktionsnedsatta barnen är situationen i dag helt förändrad, såväl för dem som för deras föräldrar. I femton av stadens grundskolor finns nu elever som har kommit dit via de två centren. Ett häpnadsväckande resultat – på bara sex år.

AREGASH ASSEFA hade jobbat i arton år som vanlig lärare, innan hon för tre år sedan började arbeta på centret för funktionsnedsatta barn.

– Det är givetvis utmanande ibland, eftersom en del har ganska påtagliga fysiska eller intellektuella begränsningar. Men eftersom vi har möjlighet att ge dem individuell träning märker man deras framsteg på ett helt annat sätt än i en vanlig klass med 60–70 elever.

– Och när ett barn blir redo att flytta över till den vanliga skolan är det en stor dag. Då skördar vi frukten av vårt arbete, säger Aregash.

ESAYAS DANA HAR funnits med i arbetet sedan starten.

– Vi startade genom att göra hembesök för att hitta barn vi kunde jobba med. På kort tid fick vi ihop en första grupp på 25 barn med såväl fysiska som psykiska funktionsnedsättningar, berättar han.

– Gemensamt för dem var att de hade varit mer eller mindre instängda i sina hem. Vissa var till och med inlåsta eller fastkedjade, eftersom de ansågs för aggressiva och besvärliga för omgivningen. Grannarnas öppna fördomar gjorde också att föräldrarna ofta skämdes över att ha ett barn med en funktionsnedsättning, säger Esayas.

De två centren ligger i direkt anslutning till vanliga låg- och mellanstadie-skolor, vilket har haft stor betydelse

Omfattande satsning

Satsningen på utbildning för funktionsnedsatta är omfattande. IAS Sverige, som nu är en del av Läkarmis-

sionen, började arbeta i Etiopien redan 2007. Senare tillkom samma typ av arbete i Somalia (2009) och

Tanzania (2012). Insatserna finansieras huvudsakligen med Sida-medel via Svenska Missionsrådet (SMR). IAS

systerorganisation i Danmark bedriver samma verksamhet i bland annat Kenya, Sudan och Sydsudan.

"Förut var jag som en fånge i mitt eget hem", säger Yikanu Tefera, vars son Testew tidigare gick i vanlig skolklass och nu deltar i en yrkeskurs, eftersom han har fyllt 18 år.

ETIOPIEN: FUNKTIONSNEDSATT BARN

"Samarbetet fungerar utmärkt och det har skett en stor utveckling. För varje år tar vi emot allt fler elever med olika typer av funktionsnedsättning. Jag är faktiskt överraskad. Hade inte trott att det skulle gå så bra", säger Dereje Kidane, rektor på en låg- och mellanstadieskola i Hawassa.

för möjligheten att integrera några av barnen i vanliga klasser. Dels för att lärarna i den vanliga skolan har direkt kontakt med centrets personal, dels för att centret kan ställa upp med individuellt stöd till de elever som placeras i klasserna.

– I början fanns det många fördomar och invändningar även från lärarna. Men nu har vi så många konkreta exempel på att det gått bra, att de till och med uppskattar att få ett av våra barn i klassen. Eftersom de vanligtvis undervisar väldigt många elever helt själva blir vår resurslärare till stor hjälp för dem, trots att hon bara är där ibland, förklarar Esayas.

DET ÄR INTE ALLA funktionsnedsatta som kan flyttas över till den vanliga skolan. För dem bedrivs undervisning och terapi på centret. Begränsade utrymmen gör att barn med olika funktionsnedsättningar ofta måste vistas i samma lokal, men lärarna försöker dela in dem i grupper för att kunna arbeta så individanpassat som möjligt.

I Hawassa har projektet initierat en speciell "klubb" för familjer som har barn på centren. Klubben är en mötesplats men ordnar även publika evenemang, till exempel drama- och poesikvällar, för att skapa medvetenhet kring att även funktionsnedsatta har mycket att bidra med och för att propagera för allas lika värde.

Många av föräldrarna har blivit väldigt aktiva volontärer i klubben, som i dag har ett femtiotal familjer som medlemmar.

LÄS MER OCH STÖTTA VÅRT ARBETE:
WWW.LAKARMISSIONEN.SE

"Deras förmåga till koncentration varierar mycket, men eftersom vi jobbar individuellt med barnen är det så tillfredsställande", förklarar Kula Geremen, som arbetar på centret sedan tre år tillbaka.

RESAN FICK YASMINE ATT HITTA HEM

Yasmine Månsson besökte Give a Child a Family's barncenter i Sydafrika. En resa som inte bara gav henne förändrade perspektiv utan även ledde till att fler fick upp ögonen för Läkarmissionens arbete.

TEXT: THERESE HEDLUND / FOTO: CAROLINA BYRMO

INTERVJU: YASMINE MÅNSSON

N

är 22-åriga Yasmine Månsson blev varslad från sitt jobb satte hon sig och funderade. Vad ville hon egentligen med sitt liv och vad brann hon för? En resa till Sydafrika och Monica Woodhouse på barncentret Give a Child a Family gav svar på flera av de frågorna.

– Det började med att jag träffade Monica när hon var i Stockholm. Jag kände mig lite ”lost” med mitt jobb och med hela mig och kände att jag behövde byta fokus. När jag berättade det för Monica sade hon: ”Men kom ner till mig”.

Det fanns ett par bromsar, dels ekonomiskt, även om Yasmine lyckades hitta en billig flygbiljett, men så var det en sak till. Hon hade redan besökt barncentret en gång tidigare för fyra år sedan, då med sin mamma Doreen Månsson, en resa som blev en viktig milstolpe för henne.

– Det var en av de största grejerna jag har gjort i mitt liv, den påverkade mig så mycket. Och jag ville gärna åka tillbaka men inte utan att engagera mig. Den här gången ville jag bidra på något sätt.

SÅ NÄR HON FICK ett samtal från Eva Nordenstam von Delwig på Läkarmissionen som frågade om hon ville gästspela på deras Instagram medan hon var iväg så föll bitarna på plats och Yasmine drog iväg.

– Och jag fick en oförglömlig resa.

På dagarna deltog hon i arbetet på centret i Margate som hjälper barn som saknar familj, eller av andra anledningar inte kan växa upp med sina föräldrar, att komma till nya familjer. Allt hon såg och upplevde delade hon på Läkarmissionens instagramkonto. Med hjälp av sitt och familjens nätverk lyckades hon

”Jag har aldrig träffat några människor med så mycket hopp trots att ingenting i deras liv verkar flyta.”

med sina inlägg om möten med barnen, arbetet som bedrivs och de behov som finns, engagera många som tidigare inte kände till Läkarmissionen.

– Läkarmissionen fick flera hundra nya följare. Med hjälp av mina vänner fick jag dessutom ihop 120 000 kronor som gick direkt till Monica och arbetet med Give a Child a Family.

– Men jag grät mycket när jag skrev mina inlägg för jag fylldes av tankar

som ”Varför har de inte råd?”, ”Varför kan inte det där barnet vara med sina föräldrar”. Det gjorde mig ledsen. Men Basil, Monicas man, sa till mig att inte hålla tillbaka tårarna utan låta dem komma.

– ”Du har ett mjukt hjärta, Yasmine” sa han, och först kände jag mig lite frågande till det, men i dag ser jag att det nog kan vara en av mina största välsignelser. Att jag känner och vågar

Du hittar bilderna på Läkarmissionens instagramkonto.

LÄS MER OCH STÖTTA VÅRT ARBETE:
WWW.LAKARMISSIONEN.SE

pengar samtidigt som du hjälper utsatta barn. Just för att du tjänar pengar kan just du vara en viktig pusselbit.

FLERA AV YASMINEs vänner har frågat hur hon klarade att möta den fattigdom som finns i Sydafrika. Då har hon i stället pekat på allt det positiva som finns där.

– Jag har aldrig träffat några människor med så mycket hopp trots att ingenting i deras liv verkar flyta.

I ljuset av det är hon tacksam över att hennes resa fått fler att upptäcka vad Läkarmissionen gör. Samt att hon på så vis kunnat samla in pengar för att fler barn ska få komma till trygga familjer. Samtidigt har resan gjort något med henne själv. Att få landa i en annan verklighet och se vad som är viktigt på riktigt, och dessutom ha förmånen att ta med sina livsfrågor och funderingar till middagsbordet hemma hos Monica och Basil Woodhouse, det är något hon unnar fler att få göra.

– **MONICA OCH BASIL** hjälpte mig mycket med min tro. Efter den här resan inser jag att jag nog inte har släppt in Gud helt tidigare, men nu har jag gjort det och mår så mycket bättre. Jag kan fortfarande ha en dålig hårdag eller andra dagar då jag tvekar kring mig själv, men jag känner ändå att jag är tillräcklig, att jag är bra som jag är, och jag har längtat efter det. Resan har förändrat mig. Jag har funnit att det finns något större.

– Och jag tror också att jag har hittat något jag är bra på, och det är att se människor, att våga titta. Det kanske inte låter så mycket, men det betyder massor för mig, säger Yasmine som kan bli frustrerad över av att se att många väljer att leva distanserade från det svåra som sker i världen.

– Det kan vara skönt att leva så för världen är tuff och kanske har man egna problem och känner att det blir för deppigt att ta in allt. Det du inte ser, det känner du inte heller.

– Men det fina med att öppna upp är att man plötsligt ser så mycket ljus. Tittar man fort kan det se hemskt ut men tittar man lite till finns det mycket hopp och mycket vi kan göra för att förändra.

släppa in. Så nu hoppas jag att jag aldrig slutar gråta. Jag vill alltid känna.

YASMINE SOM ÄR UPPVÄXT i en familj med stort fokus på omvärlden önskar att fler av hennes jämnåriga, men även andra, ska se att de kan vara med och göra skillnad.

– Som ung influencer kan man till exempel använda sin sociala plattform en gång i månaden för att samla in pengar till något välgörande ändamål och på samma gång få andra tonåringar

att se att de också kan hjälpa till. Via Läkarmissionen kan barnen på Give a Child a Familys barncenter faktiskt få ett rätt bra liv.

– Vi som orkar måste vara med och bygga broar där andra människor kan ta sig över. Men många i Sverige tror inte att de är välkomna i en värld där man kavlar upp armarna och lägger ner hjärta och själ för att hjälpa någon annan. De tror att de måste ge upp hela sina liv och allt det materiella de gillar. Men det går att leva ett bra liv här och tjäna

BILDREPORTAGE:
GLÄDJEN ATT FÅ

LYCKAN DÅ LIVET VÄNDER

Att förändra framtiden för utsatta människor är Läkarmissionens tanke med sitt biståndsarbete. Vissa förändringar är mindre medan andra är helt livsavgörande. Här är några exempel på vad det nya livet kan innebära!

TEXT: EVA NORDENSTAM VON DELWIG / FOTO: HANS-JÖRGEN RAMSTEDT

Klädbutik i Indien. Shakeera var med i en självhjälpsgrupp i fyra år innan hon startade sin butik för tygförsäljning. Nu har hon öppnat en butik till med inriktning på barnkläder. Shekeera har fyra anställda och hennes man hjälper till med inköp och transporter.

**BILDREPORTAGE:
GLÄDJEN ATT FÅ**

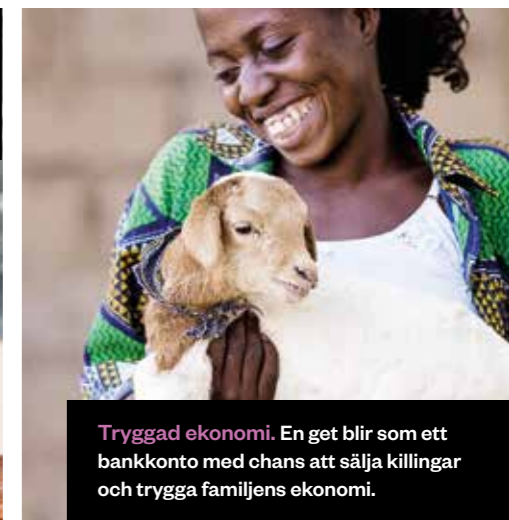
Nu kan de läsa. Systrarna Lesvia och Marisol tillhör mayafolket och bor i en liten bergsby i östra Guatemala. De har gått en alfabetiseringskurs och lärt sig att läsa och skriva. Det har öppnat en helt ny värld.

Byn fick vatten. När byn får en brunn kan man till och med leka med vattnet!

Gillar skolan. En skoluniform kan se ut som en vanlig blå skjorta men är symbolen för något mycket större, möjlighet till utbildning.

Tryggad ekonomi. En get blir som ett bankkonto med chans att sälja killingar och trygga familjens ekonomi.

Maten är klar. Många som gått Läkarmissionens självhjälpgrupper väljer att starta eget. Här pågår matlagning till försäljning i Rio de Janeiro.

SKILDRAR VÄRLDEN I ORD

Journalisten och författaren Berthil Åkerlund om skrivandet och resorna till Afrika

Berthil Åkerlund är en av Svenska Journalens mest anlitade skribenter.

Med glöd och nyfikenhet berättar han för oss om världens glömda hörn, men pekar även på glädjen.

Hur länge har du skrivit för Svenska Journalen?

– Sedan 1982. Då handlade det om musik för tidningens ungdomssatsning, den som ledde till att vi startade magasinet Puls. Den blev sedan en del av Svenska Journalen och med tiden blev jag redaktionschef, sedan chefredaktör och när tidningen kopplades närmare Läkarmissionen började jag resa för att ta hem material som kunde användas till artiklar och månadsbrev.

Du har sedan fortsatt att resa för Läkarmissionen för att berätta vad du ser i världen. Hur många sådana resor har du gjort?

– Runt fyrtio. Under en period reste vi väldigt intensivt och mest har det blivit till Afrika. Jag har besökt 22 länder där. Första resan gick till Etiopien, vilket fortfarande är det mest fascinerande land jag vet.

Har du varit utsatt för fara någon gång?

– Ja, i Darfur, Sudan. Jag var där tre gånger mellan

2004–2007 under den väpnade konflikten. En gång höll vi på att fastna mitt i kriget. Vi skulle följa ett brunnborrningsteam, och kom att bo mellan ett rebellfäste och den sudanesiska arméns läger. På kvällen bröt en stor attack ut en och en halv mil från oss. Vi såg hur det brann i fjärran och himlen stod i lågor. Morgonen efter evakuerades vi men det dröjde innan vi kunde flygas ut ur området. Efteråt fick vi höra att FN kontaktat armén och sagt: "Håll upp med bombningarna ett par timmar, vi ska ta ut några vitingar".

– Det sorgliga var att dom andra – befolkningen – blev kvar.

"Jag ställer livsavgörande frågor som: Hur ska de få mat, hur ska de överleva?"

Brukar de du möter följa med i tankarna efteråt?

– En del, eftersom jag skriver om dem. Som en kvinna jag mötte i Darfur när vi skulle berätta om den humanitära katastrofen då hundratusentals människor satt i flyktingläger för att inte bli mördade. Vi besökte ett läger där det fanns en traumatiserad kvinna som

bara satt och stirrade framför sig medan hennes barn klängde på henne. Vi pratade med människor runt henne för att få reda på vad som hänt. Det visade sig att hon hade fått se sina släktingar mördas framför henne, ett fruktansvärt trauma.

– Vi skrev om det i Svenska Journalen och artikeln togs även in av en stor dagstidning. Två månader senare var vi tillbaka och mötte Mariam, som hon hette, som då strålade. Hon hade fått hjälp och var nästan frisk och då kunde vi berätta om det med. Hennes berättelse dyker upp i huvudet då och då.

Hur får du folk att prata?

– Jag ställer livsavgörande frågor, som: Hur ska de få mat, hur ska de överleva, hur ska barnen få vård? Är man intresserad av människors liv så vill de berätta och jag är otroligt intresserad av det jag gör.

Vad har alla resorna gjort med dig?

– Jag tror att alla som kommer hem från den här typen av resor känner att det som pågår här hemma blir lite oväsentligt, att vi har fel fokus. Där handlar det om att överleva. Här behöver vi tillfoga saker för att inte drabbas av livsleda. Det har påverkat mig mycket. Och det finns något i det sociala

BERTHIL ÅKERLUND

Ålder: 64 år.

Familj: Hustrun Anne, en vuxen son och två barnbarn.

Gör: Journalist och författare till åtta böcker om personer han mött på sina resor, som en av IAS grundare, brunnborraren Leif Zetterlund och Nobels fredspristagare Denis Mukwege.

Minne: Ett av Berthils tidigaste minnen är Dag Hammarskjölds begravning. "De svartvita bilderna på tv:n och sorgestämningen påverkade mig starkt."

Som 12-åring fick Berthil Åkerlund en skrivmaskin av sin pappa. Redan då började han skriva om människor som kämpade för fred och rättvisa, som Dag Hammarskjöld och Martin Luther King. "Världen saknar de människorna i dag. Denis Mukwege är en av få som nu får axla en väldig mantel."

FOTO: ANNA LEIDIN WIRÉN

livet i afrikanska länder som fascinerar. Där finns ett socialt mönster där man samtalar mer med varandra, något vi håller på att montera ner här.

Vad inspirerar dig?

– Jag tar fasta på det som känns viktigt för mig. När jag lämnade mitt pojkrum i Skellefteå 1973 satt det tre affischer på mina väggar. Ovanför huvudkudden hade jag Abraham Lincoln som avskaffade slaveriet, på långväggen hängde Martin Luther King, en frihetskämpe som betydde mycket för min generation. Sedan fanns det en tredje affisch som visade en fantastisk solnedgång över den afrikanska savannen. De affischerna bär jag med mig inuti.

Vad driver dig i ditt arbete?

– Det är viktigt för mig att mina texter kommer ur hjärtat. Jag har i uppdrag att förmedla det jag ser och hör. Och de vi möter sätter stort hopp till oss. Meningen är att det jag skriver ska leda till att det blir bättre för dem. Ibland kan det kännas överväldigande, samtidigt är det här människor som vilka som helst.

– Och kan jag göra något för att visa att det finns värme kvar i världen, någon slags medmänsklighet, så vill jag göra det. Jag vill visa att det finns en samhörighet mellan alla människor på jorden.

BERTHIL ÅKERLUND OM DENIS MUKWEGE :

Han har en envishet som påminner om Martin Luther King, att ha en idé för sitt liv som man följer konsekvent. Precis som King kommer mycket av det Mukwege gör visa sig ha betytt mycket i ett historiskt perspektiv, både som en gest av hopp men också i ett "hit men inte längre".

”Vid kaffet sprids kunskapen om familjeplanering”

I Addis Abeba, i Etiopien, stöder Läkarmissionen ett arbete som vänder sig till mammor i utsatta grupper. Hawi Badasa är utbildad sjuksköterska och leder arbetet.

Vilka frågor tar ni upp på hälsogrupperna?

– Kvinnorna får önska vad de vill prata om. Det kan handla om familjeplanering, hur man tar hand om små barn och vad man kan göra för att förbättra familjens hälsa.

Vilka frågor är känsliga?

– Det här med familjeplanering är svårt. I vår kultur är barnen vår skatt. ”Gud ger mig barn och han tar hand om dem.” Då är det svårt att tänka att man ska bestämma själv hur många barn man ska ha. Vi pratar om hur man kan ta hand om sina barn så att alla får mat.

”I vår kultur är barnen vår skatt. Gud ger mig barn och han tar hand om dem.”

Men också vad det innebär att ha en stor familj. Att det inte bara handlar om det ekonomiska utan även att barn ska få andra behov tillgodosedda. Unga mammor tänker mer positivt om familjeplanering än äldre.

FOTO: ANNA LEDIN WIRÉN

”När det luktar kaffe någonstans samlas alla där och kunskaperna sprids!”

FOTO: TORLEIF SVENSSON

Gör grupperna någon skillnad?

– Mest märks det när kunskapen ökar om hur viktigt det är med god hygien. Vi pratar om att det är viktigt att städa och när människor får det renare omkring sig och tvättar händerna oftare märks det direkt i att familjerna blir mycket friskare.

Vilka utmaningar ser du i ditt arbete?

– En sak vi har lärt oss är att för att nå de unga behöver vi gå via de äldre kvinnorna. De själva kanske aldrig fick gå i skolan men de har mycket att säga till om. Därför börjar vi med dem. Och när de har varit här går de hem och kokar kaffe och berättar vad de har varit med om. När det luktar kaffe någonstans samlas alla där och kunskaperna sprids! På det viset har dörren öppnats också för de yngre att vara med i våra grupper.

TEXT: EVA NORDENSTAM VON DELWIG

FOTO: KASSOUM KONE / FXABAY

Enligt senaste Sifo-undersökningen bland hjälporganisationer i Sverige kom Läkarmissionen på första plats vad gäller ökad kännedom.

Vi tackar för förstaplatsen!

Varje år gör Sifo en undersökning om 50 insamlingsorganisationer där man mäter organisationer i fyra dimensioner, bland annat kännedom.

De tio organisationerna med störst relativ ökning av sin kännedom under 2018 är följande:

1. Läkarmissionen	6. Stadsmissionen
2. Världens Barn	7. Rädda Barnen
3. Wateraid	8. World Childhood Foundation
4. BRIS	9. Hjärnfonden
5. Svenska Livräddningssällskapet	10. Rosa Bandet

– VI ÄR JÄTTEGLADA och stolta över förstaplatsen! Jag tror att det är flera faktorer som samverkar. Förutom vårt vanliga PR-arbete så har vi syns i nya kanaler som Mammagalan i Ka-

nal fem. Dessutom har vi samarbetat med människor med stora nätverk och som har hjälpt oss att berättat vad Läkarmissionen gör, säger Hanna Rosell, Läkarmissionens insamlingschef.

VÄNLIGA VECKAN 11-17 FEBRUARI

Vänliga Veckan startade 1946, efter att Harry Lindquist (som grundade Läkarmissionen) hade fått läsa en insändare av en trafikräknare som berättade att under sex timmar hade han bara sett 12 människor som log och 15 som såg nöjda ut, medan 8 569 såg ut som de var på väg till en begravning. Då fick Harry Lindquist inspirationen till Vänliga Veckan med vänlighet i trafiken, på arbetet och i hemmet som ledord. Varje år väljer Läkarmissionen ett speciellt vänlighetstema och i år är det att vara vänlig mot sig själv. I år är vecka 7 Vänliga Veckan, den 11-17 februari.

LYCKA ÄR ATT GE TILL ANDRA

Många undersökningar visar att lycka och pengar hör ihop. Att spendera pengar på andra bidrar nämligen till känslor av lycka, känslor som inte uppstår om vi spenderar pengar på oss själva. Något Läkarmissionens givare redan har insett.

TEXT: EVA NORDENSTAM VON DELWIG / FOTO: RAPIDEYE

IETT TED TALK, en föreläsning på nätet, berättar Michael Norton, docent vid Harvard Business School, hur pengar och lycka hänger ihop.

Han berättar om en undersökning som gjordes med människor som vunnit mycket pengar. Det visade sig att vinsten gjorde många olyckliga, mycket beroende på att det sociala livet förändrades när vänner fick reda på att de hade vunnit pengar. Dessutom började tiggARBREv komma. Undersökningen visade heller ingen ökad lycka över att lägga pengar på sig själv, vilket många som vunnit pengar gjorde.

En annan undersökning som gjorts i

många länder är att se vad som händer om man ger människor en summa pengar. Några får sedan i uppgift att köpa något till sig själva och några att köpa något till andra.

RESULTATET VISAR samma sak i Uganda som i Kanada. Att de som fått i uppgift att ge bort sina pengar upplever en större lyckonivå än de som köpt saker till sig själva. Vad man väljer att köpa till sig själv eller andra varierar, men inte lyckokänslan. Så Michael Norton konstaterar att människor som ger till välgörenhet är lyckligare.

Forskaren Emma Frans har också

synat påståendet om att man blir lyckligare av att ge och i så fall varför. Borde inte evolutionen premiera att vi tänker på oss själva? Och är inte generositet egentligen ett inlärt beteende där barn får beröm när de ger bort saker? Men forskning visar faktiskt att generositet kan vara en medfödd egenskap, där även mycket små barn som väljer att ge bort en godsak de fått visar större glädje än de som tar den själv.

Och troligtvis var det även så på stendåldern att gruppen var viktig. Att det lönade sig att hjälpa varandra. Emma Frans slutsats är att vi mår bra av att ge. Att hjärnans belöningssystem faktiskt

aktiveras när vi donerar pengar till välgörenhet.

Summan vi lägger verkar inte spela någon roll. Det viktiga är att pengar spenderas på andra och då kan även små gåvor förändra vår egen lyckonivå.

MARIE COLLÉN JOBBAR på Läkarmissionens Givarservice. Många ärenden de tar emot handlar om gåvogram, minnesblad till begravingar och annat

Marie Collén.

FOTO: HAKAN FLANK

mer praktiskt men ofta berättar också människor varför de ger.

– Många säger att de vill vara med och hjälpa till. Vara delaktiga i att göra världen bättre. Flera tar också över efter sina föräldrar och känner ett ansvar, berättar Marie.

Vissa tycker att de själva redan har allt och därför önskar de att hjälpa andra när de fyller år eller när det är dags för julklappar. Andra ger trots att de inte är speciellt välbeställda.

– De kan säga att de vill ge det lilla de

”Man blir glad över att se att man kan hjälpa till att göra andra glada. Den känslan är viktig.”

har kvar när de har betalat allt. De vill vara med trots att de kanske bara har råd med femtio kronor.

Marie är inte förvånad över undersökningarnas resultat om att lycka och givande hör ihop.

– Man blir glad över att se att man kan hjälpa till att göra andra glada. Den känslan är viktig, säger hon.

Daniel Zetterlund, ansvarig för Läkarmissionen/IAS landkontor.

”Mer än 5 000 brunnar har borrats”

Khartoum med min fru och våra barn. Avsikten med resan var att undersöka det tjugotal borrhål vi hade borrar i det området, med utrustning finansierad av Läkarmissionen. Vid ett av borrhålen och den alltjämt arbetande handpumpen frågade jag den medföljande representanten från Sudans vattendepartement vad han egentligen tyckte om kvaliteten på våra borrhål. Han sken upp och utbrast med uppriktig iver att just IAS borrhål var fantastiska, för de fungerade! Jo, det är klart, men gör

inte alla borrhål det, tänkte jag och ställde en följdfråga om vad det var som skilde våra borrhål från andra? Med lika stor iver förklarade han ingående att många aktörer som borrar efter vatten avslutar borrhållningen när de träffat den första vattenådern. De installerar en handpump som hämtar vatten från det djupet, men när torrperioden kommer (vilket den gör varje år), sjunker vattennivån och dessa hål blir utan vatten. ”Men IAS ger inte upp när första vattnet påträffas. Ni gräver djupare, tränger längre ner. Era borrhål förblir vattenfyllda och livgivande även under den svåra torkan”.

FÖR MIG OCH MINA medarbetare på IAS har Läkarmissionen alltid varit mer än en självklar partner och givare. Det har alltid funnits en utsträckt arm, en värme och ett givet inkluderande. Därför känns vårt samgående som ett mycket naturligt steg efter en långvarig förlovning sedan 25 år. Som

organisationer är vi tillräckligt lika och olika för att det här ska bli riktigt bra. Vi kompletterar varandra väl.

Jag ser fram emot hur vi tillsammans kan få vara med och fortsätta förändra framtiden för utsatta människor och vara en röst för dem som inte hörs. En röst som orkar stå upp för det som är rätt. En röst för det som är sant.

Luftan låg tät den där morgonen. Under mig såg jag Afrikas silhuett. Dess skarpa linjer blev allt mer suddiga, mer oskönjbara. I det ögonblicket slog det mig. Upplevelsen var stark. Klar. Det är på riktigt nu. Det finns ingen återvändo. I det ögonblicket slutade jag att ta farväl av Afrika. Jag visste att det var här jag skulle spendera en stor del av mitt liv och min kraft. Så har det också blivit. Året var 2001. Jag var 20 år och hade precis lyft från Nairobis flygplats på väg hem efter en sex månaders praktik hos biståndsorganisationen International Aid Services (IAS).

JAG VÄXTE UPP I KRIGETS Sydsudan på 1980-talet följt av en tid i Kenya på 90-talet. Det var under denna period (1989) som IAS bildades. Sydsudan var fröet, hjärtat, och därifrån har organisationen vuxit och tagit form. I dag finns IAS i tio afrikanska länder och har cirka 300 medarbetare, de flesta lokalt anställda. Med ett organisatoriskt fokus på vatten och sanitet samt utbildning för barn med särskilda behov har dessa hjältar bland annat bidragit till att mer än 5 000 brunnar har borrats samt att tusentals barn har fått en rimlig chans i livet genom skolgång.

Kärnan och drivkraften är alltjämt densamma. Gemensamt för grundarna av IAS, min far är en av dem, fanns en önskan om att nå de allra mest utsatta, att gå dit få andra går, hjälpa där få

FOTO: HÅKAN BJÖRK

”Gemensamt för grundarna av IAS fanns en önskan om att nå de allra mest utsatta.”

aktörer hjälper. Alltid med en stark gräsrotsförankring, med en övertygelse om att allt är möjligt. Förenade i deras starka kristna tro.

FÖR NÅGRA ÅR SEDAN var jag på en av många fältresor till en avlägsen del av Darfur. Jag var då landansvarig för IAS i Sudan och Sydsudan och bosatt i

I Läkarmissionens gåvoshop på nätet går det att köpa produkter som räddar liv.

Gå in på lakarmissionen.se/gavoshop

FOTO: TORBJÖRN ISLANDER

Monica Woodhouse med några av barnen på Give a Child a Family i Sydafrika.

Vänliga Veckan-gåvan går till Etiopien

Att vara vänlig mot sig själv är årets tema för Vänliga Veckan. Vi har frågat våra partner ute i världen vad de gör för att vara snälla mot sig själva.

Flera har tagit upp att de gärna vill vidareutbilda sig när de får chansen. Därför har vi gjort en speciell Vänliga Veckan-produkt som handlar om att få utvecklas i sitt arbete.

– En av Läkarmissionens målsättningar är att ge våra

fältpartners tillfällen att träffas och dela goda arbetsmetoder, berättar Eva Björkander, programhandläggare på Läkarmissionen.

Just nu planeras en studieresa till Sydafrika och Give a Child a Family, GCF, för en personalgrupp från Läkarmissionens etiopiska partner som själva jobbar med utsatta barn. Syftet är att de ska få ta del av olika arbetsmodeller som tagits fram av GCF (läs mer om det

på sidan 14).

– GCF arbetar för en familjebaserad vård och vi tror att det ska ge inspiration till hur man kan jobba även i Etiopien för att ta hand om utsatta barn, säger Eva.

KONTEXTEN ÄR annorlunda i Etiopien där läget fortfarande är mycket känsligt när det handlar om att arbeta för mänskliga rättigheter, men familjebaserad vård har samma fördelar där som

i Sydafrika och det är det viktiga.

– Förhoppningsvis blir läget annorlunda i Etiopien eftersom förändringens vindar blåser där nu. Vi tror att denna resa kan ge ringar på vattnet och bidra till ökad förståelse om hur man kan jobba för barns bästa.

Vill du vara med och göra detta möjligt? Swisha 100 kronor till 90 00 217 och skriv vänligaveckan i meddelandet.

Så handlar du i vår gåvoshop

Det är inte lätt att köpa presenter till den som redan har "allt", eller som inte gillar prylar. Då är det perfekt att använda Läkarmissionens fina presentbutik.

Där hittar du konkreta hjälpsatser att ge bort – eller välja när du själv vill ge en gåva till

ett biståndsprojekt.

Där finns något för varje plånbok, från 50 kronor och upp. Gåvan gör gott för den som ger och den som får samtidigt som den gör stor nytta.

Enklast är att beställa via vår hemsida, lakarmissionen.se/gavoshop. Välj vilket projekt du vill stödja och belopp. Följ sedan instruktionerna för betalning.

Du kan betala via din internetbank, med bankkort eller med inbetalningskort.

Ange om du vill ha ett gåvobevis och lägg då in din personliga hälsning. Gåvobeviset kan du få som en pdf att mejla vidare eller att skriva ut. Du kan även välja att beställa ett gåvokort som trycks och skickas till den adress du anger.

Lätt

5	7	9	2		6	4	8
			5				2
	6			4			7
			4			5	1
2	8				5		4
1	5		7		8		2
		8					6
				8	4	1	9
4	3	6	9	1			

Medelsvår

4							7
		6					1 4
		2	4	3	6		
	2		7	1			6
	3		6		4	1	
	7			3	5	4	
				4		3	
5	3			9		2	
1			7				9

Fyll i de tomma rutorna så att alla siffror från 1-9 finns med i varje lodrät och vågrät rad samt i varje fält med 9 rutor.

Krysslösning december

Här är det rätta svaret på korsordet i decembernumret 2018. Ett stort grattis till Ingrid Wallbom, Eskilstuna, Gilbert Önsten, Vendelsö och Marianne Jansson, Gränna, som alla får *Denis Mukwege - en levnadsberättelse*, av Berthil Åkerlund.

BLI MÅNADSGIVARE!

Har du funderat på att bli månadsgivare till Läkarmissionen men inte kommit till skott? Passa på nu, så får du boken om Nobelpristagaren Denis Mukwege som en gåva. Hör av dig till givarservice på 08-620 02 00, så hjälper de dig vidare.

GADD-INSEKT	GLES-BEFOLKAT LAND	FLERTAL UTJÄMMAR		HINDRARIKTIKEN	NÄSBÄKSTRÖM	ENBRÄBIT	KOMMA ÖVER	FÅGLAR GROLL	HURUVIDA	VINTERKVARTER
		HÄGN VASSLA-PRODUKT								
AVPROVA				MEDICAL DOCTOR DALADEL		BUKETT KÄNNA SIG			FLIT AR KLYFTIG	
RYSK FLOD			LITTLE HAVANAPLATS				GISSLADE UM-GALLA			
			SINGEL TRÄD		SLINGRAR SIG FÄSTE			PALESTINASKYLT ARID		HÅLLA ETT ANFÖRANDE
TUMLAR OM MALLAR				VARA PÅ SPRÅNG		BUSKE KUM-MEL		HÅR IHOP KNIPA		
		VILLE FLYGA KANSKE FLOTTMÅL				ÄR FYLDA AV ADLA KANSLOR				
GÖR MAKLIG FÖRÄKULING	STINTA KANT-SPELAR		FATTAT GA-LOPPEN	MÄRKE OCH PARTIKEL		FÖRVARNING				
	BORTOM URAL ILLU-SION				KAN MAK-LARE		BUKT-STAD			
HOLLIS OS-VINTER-SPELEN 2006 I				LJUD-UPP-LEV-ELSE		VASS STÖR LUGNET		SOM ORM-AR	BOLL-TROL-LARE	ÄR GÅNG-BAR
AK-TUELL BYRÅ		RÖK I KÖK		RÄCKA UPP TILL		BLEV GLAD-ARE		INFO-BE-GREPP	EXTRA RADER SNÖRPS ÅT	
		TRA-SIG								
LÄNK MAN-DRILL		OR-KAR MED				KLO-DJUR LÄTER GRÄMAT		OER-HÖRD		
DEMO-LERAT				GICK I SPÄNN FÖRR			HAR SITT VERK		KRANS-ENS BE-GYNN-ELSE	

Februarikrysset

Du behöver inte skicka in hela krysset. Fyll bara i tävlingskupongen här bredvid eller skriv svaren på ett vykort. Skicka till: Swedmedia, 105 36 Stockholm. Märk kuvertet "Journalenkrysset nummer 1, 2019". Senast den 7 mars vill vi ha ditt svar. De tre först öppnade rätta lösningarna vinner *Den som hittat sin plats tar ingen annans* av Tomas Sjödin.

.....

.....

.....

.....

Namn .....

Adress .....

Postadress .....

STÖD DOKTOR MUKWEGES ARBETE FÖR KONGOS KVINNOR!

Denis Mukwege är läkaren som nått världsberömmelse för sitt arbete med kvinnor som utsatts för grovt sexuellt våld. År 2018 vann han Nobels Fredspris för sitt mod och ihärdighet för mänskliga rättigheter och värdighet. Bli månadsgivare idag och få boken om hans liv.

Gå in på lakarmissionen.se/mukwege

eller ring oss på telefon 08-620 02 00

och anmäl dig som månadsgivare.

Boken skickas direkt hem till din brevlåda så snart auto-giroavtalet är godkänt och klart.

Bokens värde 200 kr

Läkarmissionen
lakarmissionen.se